

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๐๗๑/๒๕๖๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลทาชุมเงิน
เกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ : นางสาว ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : เทศบาลตำบลทาชุมเงิน จังหวัดลำพูน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นางสาว ก. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงเทศบาลตำบลทาชุมเงิน แจ้งว่า ตามที่ผู้อุทธรณ์ได้ขอให้เทศบาลตำบลทาชุมเงิน ตรวจสอบข้อเท็จจริงการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของนางสาว ข. ตำแหน่ง - และนางสาว ค. ตำแหน่ง - ซึ่งต่อมา เทศบาลฯ ได้มีคำสั่ง ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการสรุปความเห็น พร้อมทั้งได้เสนอรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวแก่นายกเทศมนตรีตำบลทาชุมเงินเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาของนายกเทศมนตรีทาชุมเงิน ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรมและเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง ผู้อุทธรณ์ จึงขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๒ รายการ คือ

รายการที่ ๑ สำเนาการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พร้อมรับรองสำเนา

รายการที่ ๒ สำเนาผลการพิจารณาของปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลทาชุมเงิน กรณีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พร้อมรับรองสำเนา

เทศบาลตำบลทาชุมเงิน ได้มีหนังสือที่ ลพ ๕๔๗๐๑/๐๐๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แจ้งผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ เป็นข้อมูลลับที่มีอาจเปิดเผยได้ อีกทั้งยังอยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย ซึ่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีเหตุผลในการประกาศใช้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นที่รัฐครอบครอง โดยมีได้มีวัตถุประสงค์สำหรับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการร้องขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารลับ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๐๗๑/๒๕๖๓

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลทาชุมเงิน ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐในตำแหน่ง - ได้ตรวจพบความผิดปกติเกี่ยวกับการเบิกค่าเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่เทศบาลฯ จำนวน ๒ ราย จึงเสนอไปยังผู้บังคับบัญชาให้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือขอทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการสอบข้อเท็จจริง จำนวนหลายฉบับ และขอสำเนาผลการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงพร้อมผลการพิจารณาของปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลทาชุมเงิน เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของทางราชการ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบฯ ข้อกฎหมายของทางราชการที่ถือปฏิบัติ แต่เทศบาลตำบลทาชุมเงินปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลลับที่มีอาจเปิดเผยได้ อีกทั้งยังอยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย โดยอยู่ในขั้นตอนการสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้สิ้นกระแสความ เนื่องจากปลัดเทศบาลตำบลทาชุมเงิน ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลทาชุมเงิน เห็นว่าการสอบสวนข้อเท็จจริงยังไม่ครบถ้วนทุกประเด็น ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีเจตนารมณ์ในการประกาศใช้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นที่รัฐครอบครองโดยมิได้มีวัตถุประสงค์สำหรับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการร้องขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารลับ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลทาชุมเงิน ดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย เทศบาลตำบลทาชุมเงิน มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลพ ๕๔๗๐๑/๒๐๐๖ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่งข้อมูลข่าวสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา และชี้แจงเหตุผลที่ใช้ประกอบดุลยพินิจในการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อเทศบาลตำบลทาชุมเงิน ได้พบข้อพิรุทธสงสัยการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการตามที่ผู้อุทธรณ์ทำบันทึกเสนอ จึงได้เริ่มกระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยทางลับ ยึดตามแนวทางการแสวงหาข้อเท็จจริงก่อนการดำเนินการทางวินัย ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และตามแนวทางของกระทรวงมหาดไทย ที่ให้สืบสวนทางลับ

๒. เอกสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นขั้นตอนก่อนการดำเนินการทางวินัยที่ต้องทำโดยทางลับ และนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับของเทศบาลตำบลทาชุมเงิน ได้กำหนดชั้นความลับของเอกสารในชั้น “ลับ” ตามระเบียบ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๐๗๑/๒๕๖๓

ว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ได้อ้างขอใช้สิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเทศบาลฯ ได้พิจารณาเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีเหตุผลในการประกาศใช้เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นที่รัฐครอบครอง โดยมีได้มีวัตถุประสงค์สำหรับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการร้องขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารลับ ดังนั้น เมื่อผู้ร้องขอข้อมูลมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ จึงมีอาจพิจารณาให้ใช้สิทธิได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ

รายการที่ ๑ เอกสารการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

รายการที่ ๒ เอกสารผลการพิจารณาของปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลท่าชุมเงิน กรณีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๒ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการดำเนินการทางวินัยในชั้นการสอบข้อเท็จจริงก่อนการดำเนินการทางวินัย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการดำเนินการทางวินัยในเรื่องดังกล่าวยังไม่เสร็จสิ้น โดยปลัดเทศบาลตำบลท่าชุมเงิน ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลท่าชุมเงิน เห็นว่าการสอบสวนข้อเท็จจริงยังไม่ครบถ้วนทุกประเด็น จึงได้สั่งการให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม การเปิดเผยรายงานการสอบข้อเท็จจริงในขณะนี้อาจส่งผลกระทบต่อพยานหลักฐานและเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับกรณีการสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้อุทธรณ์มิได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือถูกกระทบสิทธิโดยตรงแต่อย่างใด การที่ผู้อุทธรณ์อ้างเหตุผลในการขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของทางราชการให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง ตามระเบียบฯ ข้อกฎหมายของทางราชการที่ถือปฏิบัตินั้น การตรวจสอบดังกล่าวย่อมเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและสายการบังคับบัญชาตามลำดับชั้น ซึ่งจะมีกลไกการตรวจสอบกำหนดไว้เป็นการเฉพาะอยู่แล้ว ดังนั้น การที่เทศบาลตำบลท่าชุมเงิน ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้จึงชอบแล้ว

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓